

**«Tastıyqlayman»
 Ájiniyaz atındaǵı NMPI
 Qaraqalpaq ádebiyatı kafedrası
 baslıǵı _____ S.Kazaxbaev
 « _____ » _____ 2023-jil**

**“Xalıq awızeki dóretiwshiligi” páninen
 (Túrkiy tiller fakulteti qaraqalpaq tili hám ádebiyatı tálim baǵdarı, 1-kurs studentleri
 ushın)
 kúndelik bahalaw jumısı variantları**

1. Alpamis dastaninin 1000 jilligi kashan boldi.
2. Edige dastanin arnauili turde izertlegen ilimpaz kim.
3. Alip Er tenge oldi me,
 Yalganshi dun`ya kaldı ma,
 Zamana oshin aldi ma,
 Endi jurek jirtilar-kaysi shigarmadan
4. Pechengler Oguzlar menen neshinshi asirde siyasiy baylanista bolgan.
5. XI asirdin birinshi yarimında Aral atirapında Shigis peshenegler (karakalpaklardin) jerine Sibir`, Ertis tarepten kipshaklar basip kirip, pecheneglerdi ozlerinin rus atlanislarına kaysi jili katnastiradi.
6. Rus jilnamasına (Chernie Kluboki) degen at penen kaysi xaliklar kirdi.
7. Korkit ata jirlarinin pesheneglerdin 958-jilgi Kiev Rusında jasagan gezinde tuugan dep kaysi ilimpaz aytkan.
8. Yusup Xas Xajip neshinshi asirde jasagan.
9. Arabcha, tajikcha kitaplar ukish
 Bizin tilimizge bul yumti ukish
 Bul uzindi kaysi shigarmadan.
10. Yusup Xas Xajiptin Baxitka baslaushi bilim shigarmasinin xazirge shekem neshe nuska si saklangan
11. Maktanshaklik penen ishkilik ishıu xar bir basshinin dushpani dep kaysi shigarmada aytilgan.
12. Filologiya ilimlerinin doktori, professor S. Baxadirova fol`klordi tipologiyasi boyınsha neshe toparga bolip karaydi
13. Oli bolsak bir shukir,
 Tiri bolsan bir tobe,-degen el xaliktin birligi kaysi dastanda aytiladi.
14. Alpamis dastaninin tiykargi ideyasi nede
15. Kirik kiz xam turkiy tilles xaliklar folkloristikasında izertleniu meseleleri degen temadagi xalik aralik ilimiy teoriyalik konferentsiya kashan boldi.
16. Kirik kiz dastanin milliy garezsizlik koz karasinan izertleu neshinshi asirdin neshinshi jillarınan baslandı
17. Edige dastani kaysi dauirdi oz ishine alatugin kaday dastan.
18. Amir Temur, Toktamis kaysi dastannin tariyxiy kaxarmanlari
19. Jillap kettigoy nasharim
 Sol dun`yanin keyninen
 Bararmisan shiragim
 Barmaspisan shiragim, kosigi kaysi dastannan
20. Kara tiyin Alip baba "Karakalpakli Xoja kolinde, Shilpiktin kara tauında" dep kaysi dastanda aytadi
21. Satemirdin jasagan kalasin ilimpazlar Karakalpakstannin kaysi jerlerin aytkan
22. M. Kashgariy neshinshi asirde jasagan

23. 965-jili Xazar mamleketinin kulaui menen 1043-jilgi Jankent ulisinin idirap oguzlardin batis-shigis toparlarga bolinip ketiui uakiyalari menen baylanistirgan ilimpaz kim.
24. Amir Temur Samarkand kalasinin xakimi bolip xakimiyat basina keliui neshinshi jillarda oz ishine aladi
25. Orxon-Enisey jazba estelikleri neshishi jillarda oz ishine aladi.
26. Arjagi Turkstan Berjagi Kokan
Xazirtimnin kadem baskan jaylari
27. Oguznama dastani neshinshi asirdi oz ishine aladi
28. Karakalpak xalik tvorchestvosi toplami neshinshi jili jariyalangan.
29. Alpamis dastaninin en daslepki jarik korgen varianti kaysi jirauga tiyisli.
30. 1940-jillari karakalpak folklorin bir tutas sistemaga salip arnavli izertlegen alim kim.
31. Karakalpak folklorinin turlerin 13 atamaga ajiratkan ilimpazdi atan.
32. Dastannin janrluk klassifikatsiyasina *tariyxiy-kaxarmanlik dastan* degen termindi engizgen ilimpazdi atan.
33. *Dastanlar, jiraular, baksilar* kitabinin avtori kim.
34. Folklordagi *sinkretizm* kubilisi kobirek kaysi janrga tiyisli.
35. Bir folklor shigarmasinin bir neshshe xalıklarda xar kiyli motivirovkada omir suriu kubilisi kanday termin menen ataladi.
36. Bir folklor doretpesinin bir xalik arasinda bir neshshe atkariushilar arkali xar kiyli motivirovkada tarkatiliui kanday termin menen ataladi.
25. **Orxon-Enisey jazba estelikleri neshishi jillarda oz ishine aladi.**
. Yusup Xas Xajiptin Baxitka baslaushi bilim shigarmasinin xazirge shekem neshe nuskasi saklangan
37. Kop katlamlilik, polistadiyalilik kubilisi folkloridin kaysi janrinda kobirek seziledi.
38. Aytis janrin en birinshi ret arnavli izertlegen ilimpaz kim.
39. Jumbaklardi en birinshi ret arnavli izertlegen ilimpaz kim.
40. Folklordagi kosiklardi arnavli izertlegen ilimpaz kim.
41. Karakalpak xalik erteklerin en birinshi ret arnavli izertlegen ilimpaz kim.
42. Karakalpak folklorin en birinshi ret jergilikli jiynashilar kimler.
43. Avtori belgili, birak folklorlik doretpege aylanip ketken shigarmalar-
44. *Baxitka baslaushi bilim* shigarmasinin tiykarinda neshe masele ortaga koyiladi.
45. Kuntugdi, Aytoldi, Ogdulmish, Ogdurmish-kaysi shigarma ka8armanlapi.
46. Karakalpak folklorinin daslepki ulgilerin jiynau islerin oris ilimpazlari neshinshi asirde kolga alip basladi.
47. *Alpamis* dastaninin karakalpaksha versiyasi en birinshi ret neshinshi jili basilip shikti.
48. Karakalpak folklorin 8akiykiy ilimiy koz-karastan birinshi izertlegen oris ilimpazi kim.
49. Karakalpak folklorin en birinshi ret sistemali turde izertlegen alim-
50. Folklordagi sinkretizm kubilisinin manisi-
51. Folklordagi kop katlamlilik kubilisi-
52. 1902-jili birinshi nuskasi jariyalangan karakalpak xalik dastanin atan.
53. Kaysi juuapta folkloridin janrluk taraularga boliniui duris korsetilgen.
Alpamis dastaninin karakalpaksha, ozbekshe, kazaksha x.t.b. nuskalari bar degen gap folkloristikada kaysi tusinikti anlatadi.
55. Folklordagi kop katlamlilik tusiniginin terminin atap korsetin.
56. *Sinkretizm* tusinigi neni anlatadi.
57. Jiraushilik onerinde sinkretizmni kanday belgilerin koriuge boladi.
58. Variant tusinigi neni anlatadi.
59. Karakalpak folklorin jiynau, basip shigariu, izertleu jumislari kaysi dauirlerden baslanadi.
60. Karakalpak folklorinin janrluk klassifikatsiyasi xakkindagi 30-jillardagi en daslepki miynettin avtorlarin atan.
61. **Karakalpaklar-saxra bulbili** degen pikirdin avtori kim.
62. **Karakalpaklar-saxradagi birinshi shayirlar xam kosikshilar** degen pikirdi bildirgen ilimpaz kim.
63. **Folkloridin derekleri xakkindagi estelikler** kitabinin avtori-
64. Karakalpak folklorinin ayyemgi dereklerin korsetin..

65. Karakalpak folkloristikasining payda bolishi, kaliplesiu dauirlerin atan.
66. Karakalpak folklorining janrlig klassifikatsiyasi xakkida pikir jurgizgen ilimpazlar-
67. Belyaev Karakalpakstanga neshinshi jili kelgen.
68. **Alpamis** dastanining en daslepki karakalpaksha versiyasining baspa korgen jili.
69. Erte degi kaysi jazba estelikte jumbaklar bar.
70. Karakalpak folklorina oris ilimpazlarining kizigiushiligi kaysi asirden baslanadi.
71. Jirau-shayirlar miyrasi kimnen baslanadi.
72. Xalik tarepinen **janli folklor** degen atakti algan ilimpaz-
73. **Kirikkiz** dastani motivinde jazilgan pe'sanin avtor-
74. Ekinshi jer juzlik uris jillarinda tariyxiy jagdaydin talabina muuapik folklordin kaysi janri kobirek jirlandi.
75. **Dastanlar, jiraular, baksilar** kitabining avtor-
76. Oguz xam pechengler X asirde kaysi dar'yanin boyinda jasagan.
77. **Korkit ata** jirlarinda milliy birlik ushin ideyalarining jirlaniui neshinshi asirge tuura keledi.
78. Yusup Xas Xajip neshinshi asirde jasagan.
79. **Baxitka baslaushi bilim** shigarmasining avtor kim
80. Karakalpak folklorin milliy garezsizlik ideyasi koz karasidan uyreniudin maselesi degende neni tusinemiz.
81. **Kutadgu bilik** dastanining tematikalik ozgesheligi
82. *Akil menen xaliktin isin orinlaydi. Begdin ati bilim menen baylanisli*, usi katarlar kimnin shigarmasidan uzindi.
83. *Men kartaygan xalimda gana bul dun'yanin tashuushlerin jaksi sezdim-* kaysi danishpanning sozinen.
84. **Kirik kiz** dastanining ozgeshe izertlep, **Gulayim** ertegine jakinligin kaysi ilimpaz aytkan.
85. **Kirik kiz** dastanining janrlig ozgesheligin soran.
86. Toktamis Azerbayjanga neshinshi jili atlanis jasagan.
87. Xorezmdegi Sulayman suupinin satkinshilik 8areketi menen Toktamistin kiyametlik islerine juuap retinde Amir Temur Xorezmge neshinshi jili atlanis jasadi.
88. Samarkandta otirgan
Ayagi aksak Shaxtemir,
Jildan-jilga jol boldi
Men de ogan jau boldim, dastanda kimnin sozi.
89. Bizin eramizga shekemgi sak, skif, turk mamleketinin dauami retinde payda bolgan mamleketti tabin.
90. Toktamis, Nuratdin, Karatiyn Alip baba kaysi dastan kaxarmanlari
91. Baragoysan jalgizim,
Dosin menen dushpanga,
Sen korsetpe ozindi,
Janajan dostin bir jaydan
Kaysi dastannan uzindi
92. Amanlikta korgin kelse ozindi,
Tilinnen shigarma jaman sozindi, kosik katarlari kaysi shigarmaga tiyisli
93. Astimdagi shubardi
Kanatim dep mingenmen
Ustimdegi ak koylek
Kepinim dep kiygenmen, kaysi dastannan uzindi.
94. Ay el iyesi, xaliktin sizden ush otinishi bar. Oni orinlau pariz 8am kariz. Birinshisi-puldin kadirin koter. Ekinshisi- xalik ushin zarur bolgan adalatli zanlardi shigar. :shinshisi-olardi karakshilardan korga,-kaysi shigarmadan alingan.
95. **Korkit ata jirlari 8am Karakalpak eposi** makalasining avtor kim.
96. Gumis tez sauilar xam pant beredi
Danalik soz gumis alip keledi, kaysi shigarmadan uzindi
97. Milliy ideyanin bas ideyasi kaysi.

98. I.A.Karimov «Ideyaga karsi ideya, tafakkurge karsi tafakkur, jaxalatka karsi marifat arkali guresiu» degen sozin kaysi miynetinde aytkan.
99. Beruniydin Evropada *Xronologiya* ati menen belgili,xaliktin auizeki anizlarin ilimiy jaktan tallagan atakli shigarmasi-
100. Karakalpak folklorinin ayyemgi dereklerin korsetin.